

אמרות • השגות • מושגים

תחושת הצורך להלחם - גורם-קובע ב"פוטנציאל" של אומה

מאחר ש"מלחמות קטנות" אפשר ולא תדרושנה ממעצמות-רבתי אלא מאמצי-מלחמה מצומצמים - הרי את השאלה, באיזו מידה עלולה להיות לאומה הרגשה כי יש לצאת למלחמה, עלינו לראות לנוכח אותם מימדים של מאמץ-מלחמה אשר ממשלתה סבורה כי יהיו הכרחיים להשגת מטרותיה הצבאיות. למשל, ממשלותיהן של ארה"ב, בריטניה, קנדה וארצות אחרות לא ראו את מלחמת-קוריאה כמצריכה מדרגה גבוהה של גיוס צבאי (והדבר ודאי השפיע על החלטתן להסתכן בכך). אפילו כשמאמץ-המלחמה הנדרש הנו צנוע לעומת משאבי-יכולתה של אומה - וגם אם נניח שהאומדן ל"נדרש" זה היה מציאותי - צריכה בכל זאת התורה-הכללית של "פוטנציאל המלחמה" לחול גם על מקרים כאלה של הסתבכות ב"לחמה לא-גדולה". וכשבאים ליישם תורה כזו, הרי מן המועיל לחקור ולשאול: - האם, מבחינת ההרגשה-המניעה, לצאת למלחמה, יש לאותה מדינה פוטנציאל-מלחמה גבוהה-יחסית - או נמוך-יחסית - לניהול "מלחמות לא-גדולות". ומבחינה זאת ודאי חשוב היה לחקור ולברר ב-1950 האם יש להן לארה"ב, או לסיני, פוטנציאל-מלחמה גבוה - או נמוך - לעריכת-מלחמה בהציהאי קוריאה; או האם היה לצרפת פוטנציאל-מלחמה בשביל ללחום בכוחות ויאט-מינח בהודו-סין.

כשאומה ניצבת על סף של מלחמה מהסוג המחייב דרגה עליונה של גיוס - או כשהמסיבות מטילות אותה לתוכה - אפשר ותבחר שלא להילחם כלל (כפי שעשתה צ'כוסלובקיה ב-1938; ודנמרק - ב-1940), או להילחם שלא בלב-שלם (כמעשה צרפת ב-1939/40, או כמעשה איטליה ב-1942/3). אצל הללו, בניגוד לפולין ולפינלנד ב-1939, ההרגשה-המניעה השליטה היתה הטרודב להילחם נגד יתרון-כוח מכריע של האויב. הרי שבשביל סוג זה של מלחמה - אך לא-בהכרח בשביל מצבי-מלחמה אחרים ושוניים! - היה "פוטנציאל-המלחמה" שלהן כמוהו-כאפס; והיו-כאשר-היו משאבי היכולת הכלכלית והמנהלתית אשר לרשותן.

מתוך "פוטנציאל-מלחמה של אומות".

לפרופ' קלאוס קנור.

אל תצפה מהאויב לשגרה! - צפה למפגיע!

"נקודת-תורפתם של ספרים על היסטוריה-צבאית אשר חוברו שנים לאחר המאורעות, הוא בכך כי אין הם יכולים להציג בפנינו את מחשבותיהם ורגשותיהם, של בני-האדם הנוגעים-בדבר באותו זמן בו נתרששו-והלכו מאורעות אלה. אכן, אותן מחשבות - שמורות בכ"ז עדיין, בחיות רבה, הן בראשי והן ביומני; ואין אני יכול אלא לחזור-ולאמר, עד כמה אסירי-תודה היינו לגורל על שלא החליט או היטלר לזרוק הצדה את ספרי-האמיתות-המקובלות הצבאיים - ולהסתכן בפלישת-בוק לבריטניה, לפי אותם קוים בלתי-שגרתיים אשר הצגתי בספרי זה.

בריגדיר ג'. י. סמית, בעל "צלב ויקטוריה" וחבר הפרלמנט הבריטי - בספרו החדש "בטרם שחר", שהוקדש לתיאורן וניתוחן של "שתי נסיגות הסי-טוריות": - דונקירק, 1940, - ובורמה, 1942.